

CZWARTEK
6 sierpnia 2009
rocznik LXIV ♦ nr 93
cena 6 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

POZNAJMY SIĘ na str. 4:

PSP
Bystrzyca,
klasy 3, 4, 5

W Żywocicach zapłoną znicze

Dokładnie 65 lat temu, 6 sierpnia 1944 roku, w Żywocicach rozegrała się tragedia. Naziści zastrzelili 36 mężczyzn, a 16 osób aresztowali. Połowa z nich zginęła w obozach koncentracyjnych. Przy pomnikach pomordowanych, które stoją w różnych miejscach wsi, a także w lesie i po jego drugiej stronie – w Suchej Górnej, dziś wieczorem zapłoną znicze. Ze wspólnej mogiły koło pomnika o godz. 17.00 rozniosą je harcerze.

– W sobotę odbędą się centralne uroczystości wspomnieniowe, których głównym organizatorem jest miasto Hawierzów. Odwiedzając poszczególne miejsca tragedii, chcemy przypomnieć indywidualną tragedię rodzin i ludzi – wyjaśnia prezes Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Zygmunt Stopa. Prócz przedstawicieli ZG i Miejscowego Koła PZKO w Żywocicach, udział w uroczystościach zapowiedzieli konsul generalny RP, Jerzy Kronhold, wiceprezydent miasta Hawierzowa, Bronisław Bukoj, przewodniczący Kongresu Polaków w RC, Józef Szymeczek, kombatancki i harcerze. – Znicze zapłoną przy wszystkich pomnikach, które udało się odnaleźć – jest ich chyba 26 – dodał Stopa. Centralne uroczystości, które koło pomnika Tragedii Żywocickiej organizuje co roku miasto, w zeszłym roku wywołały wśród miejscowych Polaków niedosyt. Choć spośród 36 zabitych było 27 Polaków (8 Czechów, a jed-

Wanda Gwóźdź stoi przy pomniku, którego główna postać – Matka Żywocicka – ma rysy jej mamy, Marii Krainowej.

na osoba miała volkslistę), nie odano głosu przedstawicielom polskich organizacji ani Konsulatu RP. – W tym roku zatroszczyliśmy się o to – a głównie Bronisław Firla z Koła Polskich Kombatanów, by akcenty polskie były widoczne – zapewnił nas Stopa. – Wartę honorową będą pełnili m.in. polscy żołnierze oraz harcerze, zaśpiewa chór „Zgoda”, działający przy MK PZKO w Trzynie-Nieborach.

Przyczyny tragedii, która rozegrała się przed 65 laty, opisuje w swych

książkach historyk Mečislav Borák. Wiąże się z działalnością oddziału partyzanckiego, którego dowódcą był Józef Kamiński, oficer wojska polskiego. Prawie w każdej wiosce na Zaolziu oddział miał swych współpracowników. W Żywocicach pomagali im rzeźnik Franciszek Pawlas i jego córka. Oboje zginęli później w obozie koncentracyjnym. Wójt Żywocic, Henryk Mokrosz, był znanym kolaborantem. Prowadził gospodę w górnej części gminy, a jego kuzyn Izidor w dolnej. Wieczorem 4 sier-

nia do gospody Izydora Mokrosza przyjechali gestapowcy z Cieszyna. Partyzanci dowiedzieli się, że gestapowcy będą nocą wracali z Żywocic do Cieszyna i postanowili ich zaatakować po drodze. Bijatyka w gospodarstwie przeciągnęła się jednak do późnej nocy. Partyzanci nie chcieli dłużej czekać i napadli na Niemców w lokalu. Doszło do strzelaniny, w której zginęli dwaj gestapowcy, ich kierowca, właściciel gospody i jeden z partyzantów. Ciężko ranna została żona komisarza z Błędowic.

W sobotę 5 sierpnia od rana trwały w Żywocicach przesłuchania. Wieczorem pracownicy urzędu gminy musieli sporządzić spis mieszkańców z wyszczególnieniem ich narodowości. W „górnej” gospodarstwie u wójta Henryka Mokrosza trwały przygotowania do akcji odwetowej. W niedzielę 6 sierpnia od wczesnych godzin rannych gestapo, któremu towarzyszyli żandarmi, landwache i specjalna jednostka wehrmachtu, zaczęli przeszukiwać domy. Wybierając swe ofiary, nie trzymali się ściśle sporządzonego spisu „niewygodnych” osób – wielu mężczyzn zginęło zupełnie przypadkowo, tylko dlatego, że natknęli się na gestapowców i nie mieli volkslisty. Dlatego też wśród zastrzelonych było „tylko” 24 mieszkańców Żywocic, reszta pochodziła z Suchej Górnej i Dolnej, Błędowic Dolnych i Cierlicka. Ciało pomordowanego odwieziono na wozach drabiniastych na stary cmentarz żydowski w Orłowej. Tam zostały pogrzebane we wspólnej mogile.

Po wojnie zwłoki ekshumowano i przewieziono do wspólnego grobu w Żywocicach. W uroczystości żałobnej wzięło udział 15 tys. osób. We wrześniu 1949 roku został odsłonięty pomnik ofiar tragedii. Jego twórcą był znany rzeźbiarz, Franciszek Świder z Karwiny. Matka żywocicka z zaciśniętą pięścią, trzymającą w ręku niemowlę, ma rysy Marii Krainowej, jednej z wdów. Dziecko to jej dwumiesięczny syn Adolf. „Głos Ludu” wydał z okazji odsłonięcia pomnika „jednodniówkę”, która – jak zwraca uwagę Mečislav Borák – była pierwszą publikacją, zgłębiającą temat Tragedii Żywocickiej.

DANUTA CHLUP
Reportaż na str. 3

BYŁA SZELOWA MK PZKO W CZESKIM CIESZYNIE-SIBICY ZNIKŁA, A WRAZ Z NIĄ PIENIĄDZE

Wyłudziła 750 mln koron!

Zawsze nienagannie uczesana, umalowana, ubrana. Miła, elokwentna. Działała społecznie, angażowała się w życie zaolziańskich Polaków. Wzbudzała zaufanie. Miała jednak drugie oblicze. W ciągu 10 lat wyłudziła od ludzi co najmniej 750 mln koron! Poszkodowanych są setki. Kilka dni temu zniknęła zabierając całą gotówkę. O kim mowa? O Krystynie M., byłej szefowej Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Czeskim Cieszynie-Sibicy. Polscy działacze z Zaolzia i sąsiedzi 60-latkę są wstrząśnięci.

– O takich sumach czytaliśmy dotychczas wyłącznie w gazetach – mówił wyraźnie zaskoczony prezes Zarządu Głównego PZKO, Zygmunt Stopa. – Wcześniej niczego nie wiedziałem, dowiedziałem się o tej aferze dopiero dzisiaj z internetu. Nic nie wiem o „biznesie” tej pani. Na pewno nikt z PZKO nie brał w nim udziału. Kwota, o której mowa, jest tak zawrotna, że ta pani na pewno nie działała sama.

Krystyna M. z Czeskiego Cieszyna, mieszkająca w domku jednorodzinny w Sibicy, zniknęła, a razem z nią zawrotna suma 750 mln

koron. Ta kwota prawdopodobnie nie jest ostateczna. Kobieta pobierała od nawiązanych klientów różne kwoty i przez 10 lat wypłacała im 5-procentowe odsetki. W maju przestała je wypłacać, z czasem zniknęła. Poszkodowani, których są setki, wspólnie złożyli zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Jako pierwsza o sprawie poinformowała we wtorek Telewizja Nova. Według naszych informacji, nieuczciwa „biznesmenka” była do niedawna prezesem Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Sibicy.

Krystyna M.

Mąż przedsiębiorczej kobiety twierdzi, że o interesach swej żony nie wiedział i nie ma pojęcia, gdzie się obecnie znajduje. Rzecznik policji antykorupcyjnej Roman Skřeppek powiedział, że sprawa będzie najprawdopodobniej badana jako oszustwo. Wtedy kobiecie groziłyby kara więzienia do 12 lat.

Miejscowi znali Krystynę M. jako zapałą działaczkę społeczną, kobietę, której nikt by nie podejrzewał o nieuczciwość. – Jestem zaskokowana. Nie mogę w to uwierzyć, że ta pani byłaby zdolna zrobić coś takiego. Może była tylko pośrednikiem, może ktoś ją szantażował i dla niego zbierała te pieniądze? – zastanawiała się wczoraj mieszkanka Sibicy w średnim wieku. Nie chciała ujawnić swego nazwiska. Podobnie mówił jeden z poszkodowanych, właściciel restauracji w pobliskiej miejscowości. – Ja, na szczęście, nie powierzyłem jej wysokiej kwoty. Ale zgłaszając się coraz to nowi poszkodowani. Od ubiegłego piątku nie można się do niej dodzwonić. Napisała jeszcze kilku klientom, by złożyli na nią zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, i wyłączyła telefon – powiedział naszej gazecie. – Z pewnością ktoś inny stoi za tym oszustwem i pociąga za sznurki.

Również nam nie udało się dozwonić do Krystyny M. Jej telefon komórkowy był wczoraj wyłączony. Ciąg dalszy na str. 2

ZA GAZETĘ WYCIECZKA!
Zgłoś nowego prenumeratora i wylosuj nagrodę!

- 2 weekendowe (czwartek-niedziela) pobytu dla dwóch osób w CK Pressburg w największym słowackim uzdrowisku PIEŠŤANY *** hotel, śniadania i obiadykolacje w formie szwedzkich stołów
 - 5 najnowszych płyt GOLEC uORKIESTRA
- Akcja trwa do 15 sierpnia 2009.**
Odwiedź redakcję lub napisz do nas! TO PREZENT DLA CIEBIE I TWOICH BLISKICH

Komenskiego 4, Czeski Cieszyn, e-mail: info@glosludu.cz, tel.: 558 731 766

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 23 do 27°C
noc: 15 do 11°C
wiatr: 3-7 m/s

dzień: 24 do 28°C
noc: 15 do 11°C
wiatr: 2-5 m/s

0 9 0 9 3

9 7 7 1 2 1 2 4 2 2 0 4 1

KRÓTKO

Przejazd zamknięty

BYSTRZYCA (kor) – Z powodu prac związanych z modernizacją korytarza kolejowego, aż do 17 sierpnia kierowcy nie mogą korzystać z przejazdu kolejowego przy zajeździe Na Cysarski. Nie można do niego obecnie dojechać także z drogi I/11. Przejżdżający przez Bystrzycę muszą skorzystać z nowego wiaduktu w centrum wsi, niedaleko tzw. Mysiej Dziury.

Ruszy rewitalizacja

TRZYNIEC (kor) – W najbliższych dniach rozpocznie się w ośmiu gminach Zaolzia budowa nowej sieci wodociągowej i kilku oczyszczalni ścieków w ramach projektu „Rewitalizacja Olzy”. Przedstawiciele Śląskiego Związku Gospodarki Wodnej podpisali we wtorek w trzynieckim hotelu Steel umowy z trzema wykonawcami. Jak poinformowała przewodnicząca Związku, burmistrz Trzyńca Věra Palkovská, budowa musi zostać sfinalizowana do października 2010 roku. Gminy otrzymały na realizację projektu dotację z Unii Europejskiej (27 mln euro, czyli ok 691 mln koron) i Państwowego Funduszu Środowiska Naturalnego (1,7 mln koron). Same muszą z własnych budżetów wyłożyć w sumie 145 mln koron.

Chciał skoczyć

KARWINA (kor) – Policjanci uratowali we wtorek 21-letniego mężczyznę, który usiłował popełnić samobójstwo. Niedoszły samobójca znalazł się w trudnej sytuacji życiowej. Swoje problemy postanowił rozwiązać skokiem z jednego z karwińskich mostów. Na szczęście ujrzał go przypadkowy przechodzień, który zadzwonił na policję. Mężczyzna zaczął rozmawiać z policjantami, opowiedział im o swoich problemach. Policjantom w końcu udało się go przekonać, by zszedł. Niedoszłego samobójcę oddano w ręce lekarzy.

Zginął pod kołami

CZEŚKI CIESZYN (kor) – Do tragicznego wypadku doszło w poniedziałek wieczorem przy ul. Sokolowskiej w Czeskim Cieszynie. 24-letni kierowca samochodu osobowego Škoda Felicia potrafił starszego cyklistę, który wjechał mu pod koła. Pomimo, że rannego rowerzystę przetransportowano od razu śmigłowcem do szpitala w Ostrawie, nie udało się go uratować. Zmarł na skutek doznanych obrażeń.

Koniec amnestii na broń

KARWINA (kor) – Blisko 50 mieszkańców byłego powiatu karwińskiego skorzystało z półrocznej amnestii, podczas której od 1 lutego do 31 lipca obywatele Republiki Czeskiej mogli oddać na posterunkach Policji RC nielegalnie posiadaną broń. W naszym regionie oddano 61 sztuk broni palnej oraz setki sztuk amunicji. Przeważnie były to pistolety, broń myśliwska, repliki rewolwerów. – *Był też jeden karabin automatyczny* – powiedziała Květoslava Kozlová z Powiatowej Komendy Policji w Karwinie. – *Cieszy nas, że obywatele korzystają z tej amnestii i że w całej RC oddano dwa razy więcej broni, niż podczas poprzednich dwóch akcji.*

Przed sąd za »drzewiówkę«

Pod nową „Drzewiówką Na Fojstwiu” zrobili sobie zdjęcie uczestnicy II Zgromadzenia Górali Śląskich w grudniu 2008 roku.

Wójt Mostów koło Jabłonkowa, Milan Procházka, stanie przed sądem. Oskarżono go, że nie uratował przed zniszczeniem stojącej w centrum wsi „drzewiówki”. Zamiast niej zbudowano nową drewnianą chałupę, którą we wrześniu 2008 roku otwarto jako „Drzewiówkę Na Fojstwiu” i dziś jest siedzibą Gorolskiego Centrum Informacji Turystycznej.

Dawny dom mosteckiego wójta, stojący w sąsiedztwie obecnego Urzędu Gminy, wybudowano pod koniec XVIII wieku. Z biegiem lat coraz bardziej niszczał. Do momentu, kiedy obiekt kupiła gmina, nie było go w spisie zabytków. Wpi-

sano go tam dopiero w 2000 roku. Już wtedy było wiadomo, że drewno domu zaatakowały korniki i pasożytnicze grzyby. Na tyle, że w 2006 roku Rada Gminy postanowiła „drzewiówkę” zburzyć i wznieść na tym miejscu nową chatę. Dzięki dotacji z resortu rozwoju regionalnego i pieniędzy z kasy gminy udało się ją wybudować. Stylowo, według projektu Jana Karpiela-Bulecki z Zakopanego, który ze swoją ekipą „drzewiówkę” także wybudował.

Nowa „drzewiówka” podoba się nie tylko mieszkańcom Mostów, ale także licznym przyjezdnym. Jest stylowa, odbywają się w niej liczne wystawy i imprezy folklorystyczne. Nowy budynek ma jednak przeciwników. To obrońcy zabytków, którzy oszacowali wartość zburzonego

domu na 600 tys. koron. Uważają, że należało zachować przynajmniej część zabytkowych elementów. Podkreślają też, że na początku XXI wieku „drzewiówka” otrzymała nowy gontowy dach.

Wójt ani jego koledzy z Rady Gminy nie chcą się na razie w tej sprawie wypowiadać, zamierzają jednak w najbliższych dniach wydać własne oświadczenie. Jeden z radnych, który zastrzegł sobie anonimowość, powiedział nam tylko, że to typowy donos, a wszystko może świadczyć o tym, że ruszyła już kampania przed wyborami samorządowymi (odbędzie się jesienią 2010 roku).

Sąd zamierza też przesłuchać członków rady i zarządu gminy. Proces rozpocznie się w październiku. Wójtowi Procházce grozi do dwóch lat więzienia lub kara grzywny. **(kor)**

W KOCOBĘDZU-PODOBORZE TRWAJĄ WYKOPALISKA

Owca sprzed tysiąca lat

W Parku Archeologicznym w Kocobędzu-Podoborze przez całe lato – podobnie jak w latach poprzednich – prowadzone są wykopaliska. Na razie odnaleziono kości zwierząt sprzed tysiąca lat.

Studenci archeologii Uniwersytetu Śląskiego w Opawie pracują w ramach praktyki w części grodziska, która została zniszczona – najprawdopodobniej spalona się – na początku X wieku. – *Dokopaliśmy się do warstw, które zalegają pod zniszczonym umocnieniem pierwszego przedgrodzia. Właśnie odsłaniamy szkielety zwierząt w pozycji anatomicznej, które spaliły się w całości. Nie spodziewamy się szkieletów ludzkich. Ludzie najprawdopodobniej uciekli* – powiedziała nam

Jana Grycz z Instytutu Archeologii Akademii Nauk w Brnie. To właśnie Akademia Nauk, pod kierownictwem docenta Pavla Kouřila, prowadzi w Podoborze wykopaliska we współpracy z Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Czeskim Cieszynie. Trwają już przeszło 30 lat.

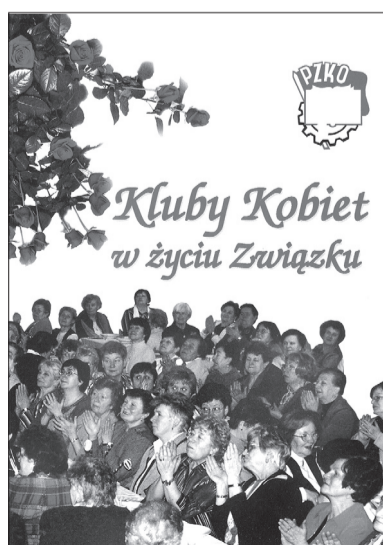
Niektórzy studenci, którzy rozbili namioty w pobliżu wykopu, są z okolicy, inni przyjechali z daleka. Zuzana Říhová mieszka aż w Kadanu. – *Interesuje mnie, w jaki sposób ludzie żyli w czasach, kiedy nie mieli takich udogodnień, jakie mamy my, lubię śledzić rozwój i udoskonalanie przedmiotów codziennego użytku, chociażby ceramiki* – wytłumaczyła płucząc w wiadrze fragmenty znalezionych przedmiotów. **(dc)**

Ondřej Tůma z Muzeum Ziemi Cieszyńskiej (z prawej) i jedna ze studentek ostrożnie odsłaniają szkielety zwierząt, które spaliły się tysiąc lat temu. Jeden należał do owcy, drugiego jeszcze nie zidentyfikowano.

Książka o naszych kobietach Wyłudziła 750 mln koron!

Ruch kobiecy w ramach Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego doczekał się swej monografii. Przez ponad rok przygotowywana publikacja pt. „Kluby Kobiet w życiu Związku” już się ukazała i można ją kupować w biurze Zarządu Głównego PZKO w Czeskim Cieszynie. – *Chciałyśmy utrwalić pamięć o tych, które odeszły i wkład tych, które kontynuują ich pracę* – powiedziała „Głosowi Ludu” Henryka Żabińska, była prezes Sekcji Kobiet przy ZG PZKO, która przygotowała książkę do druku wraz z mężem Piotrem oraz Eugenią Kańą. O szatę graficzną zatroszczył się Franciszek Bałon. W książce znajdziemy informacje o działalności klubów kobiet w po-

szczególnych miejscowych kołach PZKO, ich imprezach, wystawach oraz o najbardziej ofiarnych działaczkach. Teksty uzupełniają zdjęcia archiwalne z kronik. Znajdziemy tu ponadto spis wszystkich klubów kobiet, członkiń Sekcji Kobiet przy ZG PZKO, prelegentek i kierowniczek kursów. Osobny rozdział to sylwetki założycielek i pierwszych członkiń Sekcji Kobiet. Przypomniana jest też historia „Babskich Festynów”. Publikacja, wydana przez ZG przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC, kosztuje 130 koron. Te koła, które już wcześniej wpłaciły zaliczkę w wysokości tysiąca koron, mogą w Zarządzie Głównym odebrać osiem egzemplarzy książki. **(dc)**

Wyłudziła 750 mln koron!

Dokończenie ze str. 1
Redakcja „Głosu Ludu” rozmawiała z Krystyną M. w maju br. O sobie mówiła: – *Zawsze pracowałam społecznie, udzielałam się w mojej miejscowości w PZKO, jako młoda dziewczyna należałam do zespołu „Sibica”. Przez 20 lat byłam prezesem MK PZKO w Sibicy, w styczniu ustąpiłam z tej funkcji, lecz nadal działałam w zarządzie. Od czterech lat jestem na emeryturze i bardzo sobie chwałę ten okres mojego życia, czas wolny mogę spędzać z rodziną i wnucami.* **(dc, kor, two)**

WŚRÓD 36 ZASTRZELONYCH MIESZKAŃCÓW PRZEWAŻALI LUDZIE MŁODZI, W WIEKU OD 20 DO 35 LAT

To była krwawa zemsta

W sierpniu 1944 roku Elżbieta Kielar (z domu Kadura) miała dwa lata. Jej brat Edward był o dwa lata starszy. W niedzielę 6 sierpnia stracili ojca, podobnie jak ich kuzynka Danka, która była zaledwie dwumiesięcznym niemowlęciem. W jednym domu osieroconych zostało troje dzieci.

Jeszcze dziś, wspominając wydarzenia sprzed 65 lat, głos pani Elżbiecie drży, a oczy zachodzą łzami. Większość wspomnień, którymi dzieli się z nami, opowieści swej niezjącej już mamy. Jako dwuletni brzdąc niewiele sama zapamiętała. – *Brakowało nam taty. Woził nas na rowerze, bawił się z nami. Pamiętam, że wszędzie go szukałam – na strychu, pod stołem, nawet pod łózkami – opowiada.*

Elżbieta Kielar drżącym głosem opowiada o śmierci swego ojca Alojzego Kadury.

Maluchy straciły ojców

Do domu Kadurów gestapowcy przyszli o godz. 5.00. Alojzego Kadurę wyciągnęli z łóżka. Tak samo jego szwagra, Adolfa Wajnera, który mieszkał w tym samym domu. Mężczyźni widząc, że gestapo zabiera ich z domu, chcieli wziąć ze sobą śniadanie. Gestapowcy nie pozwolili, zabrali im nawet kartki żywnościowe. Potem, jakieś 300 metrów, prowadzili ich przez pola i tam zastrzelili. Obaj mieli 31 lat. Dwumiesięczna Danka Wajner, kuzynka pani Elżbiety, została zupełną sierotą – jej mama zmarła bowiem dwa tygodnie po porodzie. Później wychowywała ją babcia. – *Prosił Niemców, by wujka nie zabierali, że dla tej małej jest i ojcem, i matką, ale nic to nie pomogło – mówi ze smutkiem Elżbieta Kielar.*

Wśród 36 zastrzelonych mieszkańców Żywocic i okolicznych wiosek przeważali ludzie młodzi, w wieku od 20 do 35 lat. Nic dziwnego, że zostało po nich dużo młodych wdów i małych dzieci. Wanda Gwóźdź (z domu Kraina) miała latem 1944 roku pięć i pół roku, jej braciszek Adolf zaledwie dwa miesiące. Również ona drżącym głosem opowiada o tragedii. – *Tato był na nocnej zmianie. Dzień przedtem kosił jeszcze pszenicę. Rano wtargnęli do nas Niemcy. Razem z nami mieszkali siostra mamy i dziadek. On miał volkslistę, lecz nie mógł jej od razu znaleźć. Gestapowcy celowali w niego bronią, dopóki*

nie pokazał im dokumentu. Pytali o tatę. Mama powiedziała im, że jest w pracy, więc odeszli.

Józef Kraina wciąż nie wracał do domu. Jego żona Maria była mocno zaniepokojona. Z lasu dochodziły odgłosy strzałów. – *Ciocia szła spytać sąsiadów, czy czegoś nie wiedzą, potem poszła do lasu, bo tata jeździł z pracy na rowerze chodnikiem przez las. Tam go znalazła martwego. Jeden pocisk trafił go w głowę, drugi w serce. Przestrzelona była manierka, w której woził kawę do pracy. Ta manierka trafiła potem do muzeum – wspomina Wanda Gwóźdź.*

Leżał koło studni

W Muzeum Tragedii Żywocickiej, otwartym w 1984 roku – w 40. rocznicę tragedii – przez długie lata pracowała Halina Klimsza. Pokazywała wycieczkom gabloty ze zdjęciami i eksponatami, opowiadała o losach ludzi, którzy w sierpniu 1944 roku stracili życie lub zostali wywiezieni do obozów zagłady. Pomimo że urodziła się po wojnie, tamte wydarzenia nie są dla niej suchymi faktami. Od urodzenia mieszka w Żywocicach, jej ojciec był w obozie koncentracyjnym, z którego – na szczęście – wrócił, zna wiele rodzin, które dotknęła tragedia.

Pani Halina oprowadza mnie po muzeum. Na jednej z tablic wiszą zdjęcia wszystkich pomordowanych. Co zdjęcie, to smutny los, to osierocone dzieci, owdowiała żona, nieszczęśliwa narzeczona... Nie wszyscy, postrzeleni przez Niemców, umarli od razu. Moja przewodniczka pokazuje mi zdjęcia braci Franciszka i Ludwika Kiszaków. Pierwszy miał 24 lata, drugi 23. – *Strzelano do nich kawałek stąd, po drugiej stronie drogi. Były tam studzienki, z których można było czerpać wiaderm wodę.*

Kawałek od lasu w Suchej Górnej stoi pod brzozą pomniczek z nazwiskiem najmłodszej ofiary mordu, Zenona Kożuszniaka i jego ojca Leopolda. Gestapowcy zastrzelili ich, sądząc, że są jeszcze w Żywocicach.

Franciszek nie umarł od razu. Kiedy leżał ranny, prosił o wodę, lecz nikt nie mógł mu jej podać. Nie wiem, jak długo się tak męczył – mówi.

Wanda Gwóźdź miała w sierpniu 1944 roku pięć i pół roku, jej brat Adolf zaledwie dwa miesiące. Ich ojca Józefa Krainę Niemcy zastrzelili w lesie, kiedy na rowerze wracał z nocnej zmiany.

Oglądamy zdjęcia miejsc związanych z tragedią. Są na nich również gospody zwane „Górny Mokrosz” i „Dolny Mokrosz”. W dolnej gospodzie odegrała się strzelanina, która była impulsem do krwawej zemsty, w górnej sporządzano listę „niewygodnych” mieszkańców Żywocic. Pierwszy budynek stał naprzeciwko czeskiej szkoły, obok dzisiejszego boiska, drugi tuż obok miejsca, gdzie dziś znajduje się nowa remiza strażacka. Nie ma już żadnego z nich.

Najmłodszy miał po 17 lat

W Żywocicach, w lesie sąsiadującym z Suchą Górą, a nawet w Suchej stoją kamienne pomniczki, przypominające ofiary z 6 sierpnia. Na jednym z nich widnieją nazwiska najmłodszej ofiary mordu, Zenona Kożuszniaka i jego ojca Leopolda. Zastrzeleni zostali przypadkowo – Niemcy, przeszedłszy przez las, widocznie nie zorientowali się, że są już w Suchej Górnej, a nie w Żywocicach. Leopolda zabrali, gdy golił się właśnie po powrocie z nocnej zmiany, jego syna Zenona wyciągnęli wprost z łóżka. Obu zastrzelili kilkadziesiąt metrów od ich domu. Zenon miał niespełna 17 lat, jego ojciec czterdzieści.

W tym dniu zginęli jeszcze dwaj inni siedemnastoletni chłopcy – Jan Klimas i Tadeusz Baron. Klimas pracował jako parobek w gospodarstwie Chodurów w Żywocicach. W niedzielę 6 sierpnia wczesnym rankiem wybierał się z mlekiem do punktu zbiorczego. W tym momencie w gospodarstwie pojawili się Niemcy. Chodurowie mieli volkslistę, lecz Janka, pochodzącego spod Krakowa, gestapo zabrano. – *Jeden z nich powiedział do mnie płynnie po polsku: „Zastrzeliliśmy wam parobka, leży pod stodołą” – wspominała Anna Chodurowa w książce Mečislava Boráka „Svědectví ze Životice” („Świadectwa z Żywocic”).*

Tadeusz Baron z Suchej Dolnej znalazł się tego ranka w niewłaści-

wym miejscu, w niewłaściwym czasie. Wraz ze swą dziewczyną i paczką kolegów wybrał się na rowerze do Lasu Żywocickiego na borówki.

Opamiętały się z rozpacz

Wdowy i sieroty musiały otrząsnąć się z tragedii i żyć dalej. Nie było innego wyjścia. Początki były jednak bardzo trudne, niejedną wdowę, która została sama z dziećmi, ogarnęła rozpacz. Obie kobiety, które opowiadały mi o tragicznej śmierci swych ojców – i Elżbieta Kielar, i Wanda Gwóźdź – przyznały, że ich matki w pierwszej chwili myślały nawet o samobójstwie. – *Mama bała się, że będą strzelali również do kobiet, ponieważ żona jednego z Niemców została postrzelona w tej gospodzie u Mokrosza i leżała w szpitalu. Miejscowi wozili do szpitala masło i inne cenne wtedy artykuły, by tylko wyzdrowiała. Mama bała się, że gdyby i ją zastrzelili, to my z bratem zostalibyśmy zupełnie sami. Zabrała nas na tory kolejowe do Suchej, chciała skończyć z życiem. Na szczęście zauważył to jakiś kolejarz i zabrał nas stamtąd – wyznaje Elżbieta Kielar. Matka Wandy Gwóźdź poszła wraz z dwumiesięcznym synkiem na rękę nad potok. Chciała skoczyć, ale chłopczyk zaczął płakać i opamiętała się.*

Dziś Żywocice są częścią Hawierzowa. Kwitnie tu budownictwo jednorodzinne, swe domy buduje wielu mieszkańców. Pomniczki koło żywocickich dróg i chodnic-

W gablocie w Muzeum Tragedii Żywocickiej wiszą zdjęcia pomordowanych. Halina Klimsza opowiada o ich losach.

mieli volkslisty, mogli jechać dalej, Tadeusza Barona i jego przyjaciółkę Lidkę Jeziorską zatrzymali, ponieważ mieli narodowość polską. Kazali im stać koło drogi, każdemu po jednej stronie. Po godzinie przyjechali gestapowcy. Tadeusza odprowadzili w kierunku Żywocic, Lidkę zwolnili. Dopiero po powrocie do domu dowiedziała się o strzelaninie. Również jej wspomnienia możemy przeczytać w książce Mečislava Boráka, historyka, który najdokładniej zgłębił temat Tragedii Żywocickiej.

ków niewiele im mówią. – *Myszę, że młodym trzeba opowiadać o wojnie, przypominać im, jak to wtedy było – przekonuje Halina Klimsza. – Gdy pracowałam w muzeum, regularnie tam przychodziły klasy szkolne. Dzieci przyszły często głośnie, rozbrzykane, lecz gdy zaczęłam im opowiadać o losach tych ludzi, szybko się uspokajały i w napięciu słuchały.*

– *Wojna jest zła, oby jej już nigdy nie było – dodaje cichym głosem Elżbieta Kielar.*

DANUTA CHLUP

PSP Bystrzyca, klasy 3, 4, 5

Klasa 3. Pierwszy rząd od lewej: Aneta Turoń, Ellen Raszka, Jolanta Branna, Beata Dziadek, Monika Kajfosz, Janina Malloch. Drugi rząd od lewej: Mariusz Lisztwan, Mariusz Gociek, Tomasz Cymorek, Andrzej Karol Wałach, Marek Heczko, Michał Rusz, Filip Bojko, David Kičerka, Igor Bocek, Witold Lisztwan, Roman Janik.

Klasa 4. Pierwszy rząd od lewej: Wojciech Kantor, Samuel Bocek, Adam Sklenář, Ewa Miczka, Lucie Polok. Drugi rząd od lewej: Marek Słonawski, Marek Bojko, Benjamin Kantor, Joanna Sznapka, Gabriela Ślíz. Nieobecny Aleksander Polok.

Klasa 5. Od lewej: Marek Svobodník, Adam Harok, Roman Olszar, Teresa Kaczyńska, Elżbieta Szymeczek, Dorota Cymorek, Monika Cieślár. Nieobecny Tomasz Wiselka.

Nazwiska są publikowane zgodnie z danymi otrzymanymi w szkołach.

Marian Owczarzy

Fot. DANUTA CHLUP

Mam 23 lata, jestem studentem Wydziału Ekonomicznego Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie, kierunek integracja europejska. Przedtem skończyłem Polską Szkołę Podstawową w Hawierzowie-Błędowicach i Polskie Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Prócz tego jestem lektorem języka angielskiego w szkole językowej. Mieszkam w Hawierzowie. Śpiewam w chórach działających w ramach PTA „Ars Musica” – mieszanym „Canticum Novum” i męskim „Amici Cantionis Antiquae” oraz w chórze towarzyszącym zespołowi „Błędowianie”. Zespołowi pomagam również w inny sposób – na przykład przewożę rekwizyty. Dużo jeżdżę na rowerze, lubię słuchać muzyki, interesuję się filmem. Lubię jeździć na koncerty i festiwale muzyczne. Nie ograniczam się do jednego stylu muzyki – lubię na przykład i rock, i klasykę. (dc)

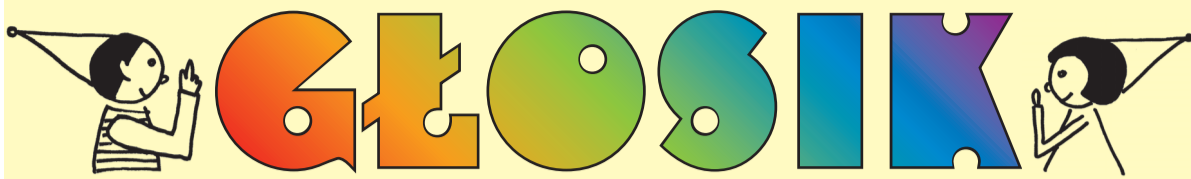
Gustaw Walek

Fot. JACEK SIKORA

Mam 77 lat, jestem emerytowanym nauczycielem. Urodziłem się w Wędryni, ale kiedy miałem 8 lat przeprowadziliśmy się z rodzicami do Kojkowic, skąd pochodziła mama. W 1953 roku, od razu po maturze w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie, ożeniłem się do Kocobędza. Po powrocie z zasadniczej służby wojskowej ukończyłem studia pedagogiczne w Orłowej. Pierwszym moim nauczycielskim przystankiem była szkoła podstawowa w Bystrzycy. Potem przez jakiś czas uczyłem w Nieborach, a po jakimś czasie objąłem posadę dyrektora jednoklasówki w Kocobędzu, gdzie uczyłem do 1979 roku. Później przez rok uczyłem w Czeskim Cieszynie, wreszcie aż 1992 roku, czyli do emerytury w Cierlicku. Lubię śpiewać. Zaczynałem swoją karierę chóralną w zespole w Kojkowicach, a od 1956 roku śpiewam w Chórze Nauczycieli Polskich. Od 1990 roku jestem też prezesem zarządu ChNP. Od 1992 roku pracuję również w zarządzie Klubu Nauczycieli Emerytów. (kor)

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

Kochani czytelnicy!

Zastanawiacie się, co można robić w ferie? Tydzień temu polecaliśmy wam lekturę ciekawych książek. Dzisiaj – kilka propozycji, gdzie można się wybrać w naszym regionie, żeby zobaczyć coś ciekawego. Zajrzemy, na przykład, do starego słowiańskiego grodu, do parku, w którym spotkacie dinozaury i na zamek, w którym mieszkają Muminki. Przypominamy też o naszym konkursie na wakacyjny rysunek. Kredki, pisaki, farby w dłoń – i malujcie nam swoje wrażenia, miejsca, a w których byliście.

KROPKA

Fot. ARC

WITAMY

MIKUŚ i TADZIK to synowie Gryżyny i Tomáša Fucimanów. Zrazem są pierwszymi wnukami Wierzy i Edmunda Piekarskich. Chłopcy urodzili się w Ostrawie-Porubie 2 września ub. roku, wkrótce będą więc obchodzili pierwsze urodziny. Na świat przyszli maleńcy – Mikuś miał 1940 g i 45 cm, Tadzik – 2 180 g i 47 cm. Jak pisze ich mama – Mikuś to dzikus i rozrabiaka, Tadzik – wesolek i wygodniś. Rodzice sprawiedliwie podzielili się wyborem imion – jedno (Mikuláš) wybrała mama, drugie (Tadeáš) ojciec.

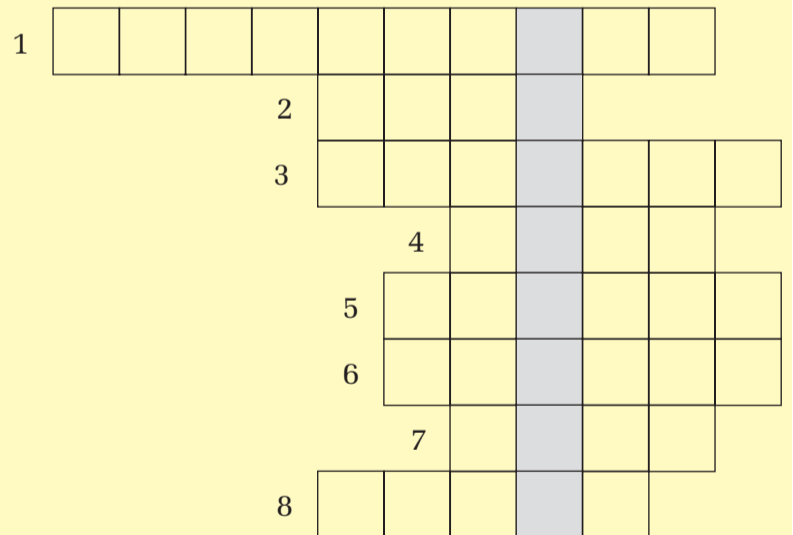
Mikuláš (Mikołaj) to imię greckiego pochodzenia, oznaczające „zwycięstwo ludu”. Tadeáš (Tadeusz) to imię pochodzenia aramejskiego. Wywodzi się od słowa „odważny”, „śmiały”. Mikołaj obchodzi imieniny 6 grudnia, Tadeusz – 28 i 30 października.

UWAGA RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przyszły na świat w ostatnich miesiącach. Oprócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwisk rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka, prosimy podać także jego wagę urodzeniową i wzrost, ewentualnie dane na temat rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: chlupova@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres redakcji.

KRZYŻÓWKA

Zapraszamy do rozwiązania kolejnej głoskowej krzyżówki. Nagrodę za poprzednią krzyżówkę (do odebrania w redakcji „Głosu Ludu”) otrzymuje Marek Piętaś z Suchej Górnjej.

1. W niej dużo książek na sprzedaż **KSIĘGARNIA** 2. Czerwone kwiaty, symbol miłości **RÓŻA** 3. Zimna woda... doda **ZDROWIA** 4. Wakacyjny wyjazd, na przykład harcerski **OBÓZ** 5. Mowa jest srebrem, a milczenie... **ZŁOTEM** 6. Poczytasz w niej codzienne wiadomości **GAZETA** 7. Robią go pszczoły **MIÓD** 8. Zabawa w bieganie i gonienie **BEREK**.

Modele dinozaurów w Dinoparku w Dąbrowie wyglądają jak żywe.

Łało z Dinozaurami

Nie widzieliście nigdy dinozaura? Najwyższy czas przyrzeć się tym prehistorycznym zwierzętom. W otwartym właśnie Dinoparku w Dąbrowie możecie je nie tylko zobaczyć, ale i ich dotknąć czy usłyszeć ryki. Oczywiście... nie są żywe, ale jak żywe wyglądają. Nic dziwnego, nad zrobieniem jednego modelu dinozaura naturalnej wielkości pracuje mnóstwo ludzi przez kilka miesięcy. Na terenie ogromnego parku nie tylko spotkacie dinozaury, możecie też obejrzeć film w kinie trójwymiarowym czy kupić fajne pamiątki.

Łało ze Słowianami

Czy wiecie, że niedaleko stąd, w Kocobędzu, mieści się Archeopark, w którym można zobaczyć, jak żyli nasi przodkowie Słowianie wiele stuleci temu? Od wiosny do je-

możecie pobawić się w robienie postaci ze słomy. Najciekawsza akcja odbę-

dzie się jednak 22 sierpnia – będzie to wieczorna wyprawa pod nazwą „Za Słowianami z latarką”.

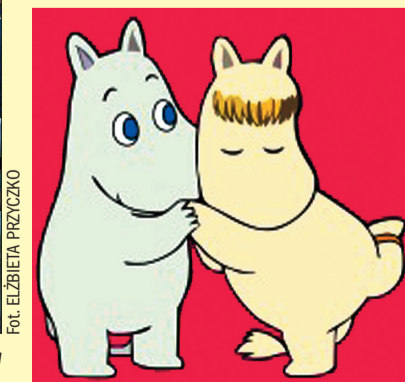
Łało z Muminkami

Jeśli znacie i lubicie sympatyczne postaci z bajek o Muminkach, możecie zajrzeć na Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie, gdzie na wystawie „Łało Muminków na Zamku” można spotkać znane postaci z Doliny Muminków, usiąść w pokoju Taty Muminka oraz wziąć udział w konkursie plastycznym. Najlepsze prace zostaną nagrodzone. Wystawę można oglądać w Bastii Zamku do 23 sierpnia.

sieni można zwiedzać to ciekawe miejsce, odbywa się tu też dużo ciekawych imprez i prezentacji. A co można tam zobaczyć w czasie wakacji? Na przykład 8 sierpnia odbywa się tu będzie konkurs na najlepszego łuczniaka, a 16 sierpnia

W najbliższą sobotę w Archeoparku w Kocobędzu odbędzie się konkurs na najlepszego łuczniaka.

GL-308

reklama

CK PRESSBURG POLSKA, SŁOWACJA, CZECHY, WĘGRY, SŁOWENIA, WŁOCHY, CHORWACJA
BILETY LOTNICZE, PARKING RUŻYNE, EGZOTYKA, UZDROWISKA, WEEKENDY

SŁOWACJA, PIESZCZANY
HOTEL ODEVÁK – RELAKS W ZNANYM SŁOWACKIM UZDROWISKU
7x nocleg ze śniadaniem i obiadokolacją (nd-nd), ubezpieczenie
Cena od: 4990 Kč/dorosły 1/2, DZIECKO W WIEKU 0 – 6 LAT NA DOSTAWCE ZA DARMO, seniorzy wyżywienie pełne – ZA DARMO
Transport do hotelu oraz z powrotem za jedyne 549 Kč! (odjazdy: Brno, Olomouc, Píerov, Kroměříž, Zlín, Uh. Hradiště i Uh. Brod)
Programy: ALL INCLUSIVE, NAPOJE BEZ OGRANICZENÍ i inne.

WĘGRY, SOPRON – HOTEL FAGUS
6x nocleg ze śniadaniem i obiadokolacją, nieograniczony wstęp do wellness centrum (basen, jacuzzi, sauna, jaskinia solna, łaźnia parowa, fitness), szlafrok, ubezpieczenie
Cena: 7880 Kč/dorosły 1/2, 2520 Kč/ dziecko 4-10 lat

SŁOWENIA, ALPY JULIJSKIE – APARTHOTEL TRIGLAV
wynajem apartamentu/ 1 noc, pościel, opłata za wysprzątanie, ubezpieczenie
Cena od: 1550 Kč/ apartament 4-osobowy/ 1 noc

KONFERENCJE, POBYTY DLA SENIORÓW, WEEKENDY RODZINNE, ORAZ INNE CIEKAWY OFERTY

biuro Cz. Cieszyn: Viaduktová 4, 558 740 308

www.PoCelyRok.cz

program TV

CZWARTEK 6 SIERPNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Koszmarny Karolek (s.) **8.40** Świnika Peppa (s.) **8.55** Jedynkowe przed-szkole **9.25** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **9.30** Legenda Nezha (s.) **9.55** Na wysokiej fali (s.) **10.30** Don Matteo - Na miłość nigdy nie jest za późno **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.25** Plebania (s.) **12.50** Klan (s.) **13.15** Siódme niebo - Rany przeszłości (s.) **14.05** Niezwykłe podróże rzeczy i ludzi **14.25** My, wy, oni **15.00** Wiadomości **15.15** Tygrysy Europy - Reklamówka **16.10** Tour de Pologne 5. etap. Strzyżów Krynica-Zdrój **17.00** Teleexpress **17.20** Tour de Pologne 5. etap **18.15** Moda na sukces (s.) **18.40** Przebojowa noc **18.50** Mini Tour de Pologne **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Kronika Tour de Pologne **20.20** Londyńczycy (s.) **21.15** Sprawa dla reportera **21.55** Zagubieni (film USA) **23.35** Good Night, and Good Luck (film USA) **1.10** Czuję się świetnie (film dok.).

TVP 2

7.20 Złotopolscy (s.) **7.50** Niezłomni - W muzeum bajek (s.) **8.00** Kacper (s.) **8.25** Radiostacja Roscoe (s.) **8.55** Barwy szczęścia (s.) **10.00** Kopciuszek (s.) **10.35** Koło fortuny **11.05** Rączy Wildfire (film USA) **11.55** Magnum - Kim jest Don Luis Higgins (film USA) **12.50** Lotko.tv **13.20** Daniel i konie (film dok.) **14.15** Córki McLeoda - Dzień ojca (s.) **15.10** M.A.S.H. (s.) **15.40** Kochanku, wróć (film USA) **17.30** Program lokalny **17.55** Kulturalni na wakacjach **18.10** M jak miłość (s.) **19.00** Tulipan (s.) **20.05** Dr House (s.) **21.00** Rajski wirus (film USA) **22.30** Festiwal Filmu i Sztuki "Dwa Brzegi" **22.45** Panorama **23.20** Raport specjalny (film USA) **0.55** Miss Gułagu (film USA) **2.05** Gotowe na więcej (film ang.).

TV KATOWICE

6.12 Telewizja objazdowa **6.37** Raport z Polski **7.50** Historia zapisana w lasach **8.00** Gość poranka **8.17** Przegląd portali internetowych **8.25** Przegląd prasy **8.45** Ślązaków portret własny **9.12** Info poranek **9.17** Przegląd prasy **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport

GOOD NIGHT, AND GOOD LUCK Obyczajowy, 95 minut, USA 2005
TVP 1, czwartek 6. 8., godz. 23.35
Reżyseria: George Clooney
Występują: David Strathairn (Edward R. Murrow), George Clooney (Fred Friendly), Jeff Daniels (Sig Mickelson) i inni.

Stany Zjednoczone, połowa lat 50. Edward R. Murrow, dziennikarz stacji CBS, wypowiada wojnę wpływowemu senatorowi Josephowi McCarthy'emu, inicjatorowi kampanii tropienia komunistów wśród znanych postaci ze świata polityki, kultury i show-biznesu. Starciem tych dwóch żyje cały kraj. Niebawem Murrow publicznie demaskuje nieuczciwe metody polityka. Kiedy konflikt się zaostrza, szef stacji oraz sponsorzy się wycofują. Mimo wszystko Murrow wygrywa batalię dzięki wsparciu producenta i kolegów z redakcji.

z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.16** Biznes **16.45** Aktualności **16.50** TV Katowice poleca **17.00** C.U.D. zdrowia (mag.) **17.10** TV Katowice zaprasza **17.30** Aktualności **17.42** Nasz reportaż **18.00** Aktualności **18.40** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.25** TV Katowice zaprasza **19.50** Serwis kulturalny **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier bliżej Ciebie **21.45** Aktualności **22.00** Sport **22.15** Plus minus **23.00** Sportowy wieczór (mag.) **23.30** Na wysokich obcasach **23.57** Moje Chiny Jiangsu (film dok.) **0.21** Minęła 20-ta.

POLSAT

7.15 Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Przygody w siodle (film austral.) **8.30** Nowe przygody Tequili i Bonettiego (s.) **9.35** Czarodziejki (s.) **10.30** Sheena (film USA) **11.30** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Mamuśki (s.) **14.00** Miodowe lata **14.45** Zwariowany świat Malcolma (s.) **15.15** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.45** Obrońca (film USA) **17.45** Ostry dyżur (film USA) **18.50** Wydarzenia **19.30** Malanowski i Partnerzy - Zmarłych wstały (s.) **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **21.00** Moment prawdy (pr. rozryw.) **22.05** Gotowe na wszystko (film USA) **0.00** Auto Focus (film USA) **1.05** Nagroda gwarantowana (r. interaktyw.) **2.05** Tajemnice losu **3.05** Zakazana kamera.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Listonosz Pat (s. anim.) **8.45** Domowe kino Mirabelki (s.) **9.00** Diabeł i Kasia (bajka) **9.45** Eva Pilarová (recital) **12.00** Wiadomości **12.30** Było nas sześciu (s.) **13.25** Medycyna XXI wieku **13.45** Szkoła przetrwania (s.) **14.35** Doktor Quinn (s.) **15.20** Pod zagłami przez Morze Śródziemne (dok.) **15.45** Wyprawy (cykl dok.) **16.05** Pytlíkov (s. anim.) **16.15** Złote ręczki **16.35** Listonosz Pat (s. anim.) **16.50** Domowe kino Mirabelki **17.00** AZ-kwiz **17.25** Stop **17.30** Mieszkać - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Usługi na naszych usługach **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Komisarz Moulin: Doskonały oskarżony (film fr.) **21.40** Oldřich Nový (dok.) **22.35** Losowanie Szczęśliwej 10 **22.40** Przepowiednia z Avignon (s.) **23.35** Blues ze Starej Piekarni (pr. muz.) **0.15** Szkoła przetrwania (s.) **1.00** Piątka w Pomarańczy (mag.) **1.25** Sabotaż (mag.) **1.55** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Lusitania - morderstwo na Atlantyku (dok.) **10.40** Rodzinne problemy (cykl dok.) **11.10** Zatopione losy (cykl dok.) **11.40** AZ-kwiz **12.05** Pogotowie kulinarne (mag.) **12.35** Rozejrzyj się, człowieku (cykl dok.) **12.55** 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) **13.10** Narzeczona diabła (bajka) **14.30** Futuroskop **14.55** Mój ząb, ten tchórz (film kor.) **15.15** Kamera na szlaku (mag.) **15.40** Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) **16.10** Pryzmat (mag.) **16.35** Arterie naszej ziemi (cykl dok.) **17.05** Tak długie czekanie (film fr.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Kultura alternatywna (cykl dok.) **20.00** Prywatne stulecie (cykl dok.) **20.55** Historie.eu (mag.) **21.50** Czekać na katastrofę (dok.) **22.15** To może spotkać również wasze dziecko **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Inland Empire (film kop.) **2.05** Taksówka na mroczną stronę (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Zorro: Miecz i róża (s.) **9.25** Kocham kłopoty (film USA) **11.40** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.50** Nowa podróżomania (mag.) **12.20** Komisarz Rex (s.) **13.20** Świat według Bundy'ch (s.) **14.15** Strażnik Teksasu (s.) **15.10** Superman (dok.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.25** Dwóch i pół (s.) **17.50** Wzór (s.) **18.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Uderzenie (film kop.) **22.00** Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) **22.50** Pod presją (film USA) **1.05** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **2.10** 15 lat TV Nova.

PRIMA

6.35 Tutenstein (s. anim.) **7.10** Oggy i karaluchy (s. anim.) **7.20** Party z kucharzem (mag.) **7.45** Reba (s.) **8.15** Przyjaciele (s.) **8.40** M.A.S.H. (s.) **9.10** Nowojorscy gliniarze (s.) **10.00** Sprawa dla Sam (s.) **10.55** To morderstwo, napisała (s.) **11.50** Jordan (s.) **12.45** Reba (s.) **13.15** Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) **13.45** Uwaga, faceci (s.) **14.40** Chirurdzy (s.) **15.35** Charley Varrick (film USA) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz show) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Przyjaciele (s.) **20.00** Akademia Policyjna V (film USA) **21.50** Gotowe na wszystko (s.) **22.45** Zabójcze umysły (s.) **23.40** Rekin (s.) **0.30** Rewir Wolfa (s.) **1.25** Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 7 SIERPNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Małe zoo Lucy - Historyjka o Walym Wombacie **8.45** Świnika Peppa (s.) **8.55** Moliki książkowe (s.) **9.05** Kuchcikowo gotowanie na ekranie (dla dzieci) **9.20** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **9.25** Skarby Małgosi (film kanad.) **9.30** Gdyby jutro nie było (film ind.) **11.05** Serce za uśmiech 13. Festiwal Młodzieży Niepełnosprawnej **11.20** Między mamami **11.40** Telezakupy (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.25** Plebania (s.) **12.50** Klan (s.) **13.15** Siódme niebo - Nie mów źle o żywych lub zmarłych (s.) **14.00** Romowie skazani na zagła-

ZAMACH W WILCZYM SZAŃCU Dramat, 105 minut, Niemcy 2004
TVP 1, piątek 7. 8., godz. 22.20
Reżyseria: Jo Baier
Występują: Sebastian Koch, Ulrich Tukur, Hardy Krüger i inni.

W 1933 r. pułkownik Claus hrabia von Stauffenberg poznał Adolfa Hitlera, który właśnie objął stanowisko kanclerza Niemiec. 6 lat później oficer rusza do Polski na wojnę. Z czasem traci zaufanie do Führera. W 1943 r., podczas walk w Afryce, odnosi poważne rany. Po rekonwalescencji włącza się do opozycji antyhitlerowskiej w armii. Spiskowcy postanawiają dokonać zamachu na Hitlera. Stauffenberg ma być wykonawcą. Podkłada bombę 20 lipca 1944 r. na naradzie w Wilczym Szańcu pod Kętrzynem. Jest przekonany, że zamach się uda.

dę (film dok.) **14.30** Smaki polskie **14.45** Z Jedynką po drodze **15.00** Wiadomości **15.15** Tygrysy Europy **16.10** Tour de Pologne 6. etap. - Krościenko nad Dunajcem Zakopane **17.00** Teleexpress **17.25** Tour de Pologne 6. etap. **18.15** Moda na sukces (s.) **18.40** Przebojowa noc **18.50** Mini Tour de Pologne **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Kronika Tour de Pologne **20.25** Tajemnica twierdzy szyfrów (film pol.) **22.20** Zamach w Wilczym Szańcu (film niem.) **0.05** Drakula III: Dziedzictwo (film USA) **1.35** Przez kontynent (film USA).

TVP 2

7.20 Złotopolscy (s.) **7.50** Dziwne przygody koziołka Matołka (s.) **8.00** Kacper - Coś do wygwizdania **8.25** Makłowicz w podróży - Izrael Morze Martwe **9.00** Barwy szczęścia (film pol.) **10.00** Kopciuszek (s.) **10.30** Koło fortuny **11.00** Wyścig w przestworzach (film ang.) **12.00** Orzeł czy reszta **12.55** Lotko.tv **13.30** Nigel Marven w krainie pingwinów (film dok.) **14.20** Wojna domowa (s.) **15.00** M.A.S.H. (s.) **15.40** Rosie! (film USA) **17.20** Magazyn Ekstraklasy Szybka piłka **17.55** Studio Kemping **18.10** M jak miłość (s.) **19.00** 07 zgłoś się - Złoty kielich z rubinami (film pol.) **20.05** Sopot Hit Festiwal **22.45** Panorama **23.20** Festiwal Filmu i Sztuki „Dwa Brzegi” **23.30** Barton Fink (film USA) **1.30** Biuro kryminalne (s.).

TV KATOWICE

6.13 Czas seniora **6.37** Raport z Polski **6.58** Info poranek **7.45** Aktualności **7.55** Pomyśl na weekend **8.00** Gość poranka **8.17** Przegląd portali internetowych **8.25** Przegląd prasy **8.45** Tygodnik regionalny **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.16** Biznes **16.45** Aktualności **17.00** Cogito (mag.) **17.30** Aktualności **17.42** Tygodnik regionalny **18.00** Aktualności **18.40** Persona prof. Leszek Kołakowski **19.10** Wokół nas **19.15** Pomyśl na weekend **19.25** TV Katowice zaprasza **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier bliżej Ciebie **21.45** Aktualności **22.05** Magazyn meteo **22.15** Plus minus **23.30** Wielka Brytania z lotu ptaka **0.29** Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Przygody w siodle (film austral.) **8.30** Nowe przygody Tequili i Bonettiego (s.) **9.35** Czarodziejki (s.) **10.30** Sheena (s.) **11.30** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **12.00** Rodzina zastępcza plus (s.) **13.00** Mamuśki (s.) **14.00** Miodowe lata **14.45** Studio World Grand Prix **15.00** Chiny - Polska World Grand Prix w Makau **16.45** Obrońca (film USA) **17.45** Ostry dyżur (film USA) **18.50** Wydarzenia **19.30** Malanowski i Partnerzy - Niebezpieczna banda (s.) **20.00** Pamiętnik księżniczki (film USA) **22.40** Człowiek prezydenta epicentrum (film USA) **0.30** Podwodne życie ze Stevem Zissou (film USA) **2.40** Nagroda gwarantowana **3.40** Tajemnice losu **4.40** Zakazana kamera.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Listonosz Pat (s. anim.) **8.45** Domowe kino Mirabelki (s.) **9.00** Rudolf Těsnohlídek - Liška Bystrouška **9.20** Słodkie ploteczki rzeszy kolekcjonerki (pr. cykl.) **9.35** Uśmiechy Bronisława Poloczka **10.15** Geniusze i szaleńcy **10.30** Za większymi muzykantami (pr. cykl.) **11.00** Kolory życia (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Świat rekordów i ciekawostek - wyd. spec. **13.25** Poradnik zdrowotny **13.35** Szkoła przetrwania (s.) **14.20** Film o filmie „Veni, vidi, vici” **14.40** Simpsonowie

(s. anim.) **15.05** Beniamin Kwiatek (s. anim.) **15.30** Lot 29 (s.) **15.55** Baranek Shaun (s. anim.) **16.00** Długa podróż do domu (s. anim.) **16.25** Labirynt **17.00** AZ kwiz **17.30** Ogród - to sztuka **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Filmowa szkoła Ondřeja Kepki **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Przygody kryminalistki (s.) **20.55** 13 komnata Šárky Ullrichovej **21.25** Talk show Jana Krausa **22.10** Seks w wielkim mieście (s.) **22.45** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na Milion **22.50** Obietnica (film hiszp.) **0.35** Szkoła przetrwania (s.) **1.20** Wszystko-party (talk show) **2.00** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Na tropie (mag. krym.) **9.40** Nieznani bohaterowie (cykl dok.) **10.05** Tragiczne zdarzenia (cykl dok.) **10.20** Trójgra (dok.) **10.50** Królestwo za konia (mag.) **11.20** Usługi na naszych usługach **11.35** AZ-kwiz **12.05** Mieszkać - to sztuka (mag.) **12.30** Na pływalni z J. Labusem (talk show) **12.55** Tahiti (dok.) **13.25** Wyprawy (cykl dok.) **13.45** Pytlíkov (s. anim.) **13.55** Złote ręczki **14.10** Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) **14.35** Sportowcy świata (cykl dok.) **15.00** Roger Federer (dok.) **15.30** Przez świat **16.00** Kawałek drewna z drzewa (pr. cykl.) **16.20** Wizytówki czeskich galerii (cykl dok.) **16.25** Niewygodni (pr. cykl.) **16.45** Poszukiwacze czasu **17.00** Rozejrzyj się, człowieku (cykl dok.) **17.20** 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) **17.40** Geniusze i szaleńcy **17.55** City Folk 2008 - Rotterdam **18.25** Kosmopolis (mag.) **18.55** Wiadomości w czeskim języku migowym **19.05** Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Cudowna planeta (cykl dok.) **20.55** Soul Deep (s. dok.) **21.45** Rozbójnicy (film TV) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Magazyn golfa **23.30** Gorączka piątkowej nocy - Best Of **0.20** Głos kobiet (talk show) **0.45** Kobiety na przełomie wieków (cykl dok.) **1.45** Muzyczne spotkania.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Zorro: Miecz i róża (s.) **9.25** Komisarz Cordier (s.) **11.10** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.25** Nowa podróżomania (mag.) **11.55** Lenssen i spółka (s.) **12.25** Komisarz Rex (s.) **13.20** Świat według Bundy'ch (s.) **14.15** Strażnik Teksasu (s.) **15.10** Superman (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.25** Dwóch i pół (s.) **17.50** Wzór (s.) **18.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Spadek (film czes.) **22.30** Ostre słówka (film kop.) **0.40** Spotkanie po latach (film USA) **2.45** Do-Re-Mi.

PRIMA

6.35 Tutenstein (s. anim.) **7.10** Oggy i karaluchy (s. anim.) **7.25** Party z kucharzem (mag.) **7.55** Reba (s.) **8.20** Przyjaciele (s.) **8.50** M.A.S.H. (s.) **9.15** Nowojorscy gliniarze (s.) **10.10** Sprawa dla Sam (s.) **11.00** To morderstwo, napisała (s.) **11.55** Jordan (s.) **12.50** Reba (s.) **13.20** Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) **13.50** Uwaga, faceci (s.) **14.45** Chirurdzy (s.) **15.45** Załoga kapitana Lyncha (film USA) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz show) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Przyjaciele (s.) **20.00** Angelika wśród piratów (film kop.) **21.50** Zabójcza broń (film USA) **23.55** Nad przepaścią (film Ubr.) **1.25** Zadzwoń do jasnowidza.

PODZIĘKOWANIA

Bardzo serdecznie dziękuję tą drogą Pani **MUDr. LUCYNIE FRANKOWEJ**, lekarzowi – dentystce na Poliklinice w Karwinie – Granicach, oraz pani **KARLI HELISOWEJ**, pracownicze dentystycznego laboratorium tej placówki za wzorowe usługi dentystyczne. Jeszcze raz serdecznie Bóg zapłać i dużo zdrowia życzy wdzięczna pacjentka Eliška Kleczkova. RK-142

WSPOMNIENIA

Dziś, 6 sierpnia 2009, obchodziliśmy 90. rocznicę urodzin **śp. ADOLF KOZIEŁ** z Ropicy, zaś 31 października minie 20. rocznica śmierci. Z miłością i szacunkiem wspominam żona i córki z rodzinami. AD-095

Dnia 3. 8. przypomniałoby sobie 70. urodziny naszego Kochanego **śp. ANDRZEJA ŻEBROKA** O chwilę zadumy prosi żona, córka i synowie z rodzinami. GL-511

NEKROLOGI

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół, i znajomych, że dnia 3 sierpnia 2009 zmarł w wieku 81 lat nasz Kochany Ojciec, Dziadek, Teść, Brat, Szwagier i Wujek **śp. KAREL DANYŚ** z Górnego Żukowa. Pogrzeb Zmarłego odbędzie się w piątek 7. 8. 2009 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego w Trzanowicach na cmentarz w Górnym Żukowie. W smutku pogrążona rodzina. AD-097

Z serca dziękujemy wszystkim krewnym, przajaciom, sąsiadom, znajomym za szczere wyrazy współczucia, wieńce i kwiaty oraz za liczny udział w ostatnim pożegnaniu z naszą Kochaną Zmarłą **śp. MARIĄ BRUDNĄ** Dziękujemy też ks. proboszczowi Františkovi Vrblowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego, pani Irenie Zawadowej za upiększenie obrzędu śpiewem oraz panu Stanisławowi Janczykowi za oprawę muzyczną. Zasmucona Rodzina. GL-510

CO ZA OLZA

o godz. 9.00 w jęz. czeskim. **STONAWA** – są jeszcze wolne miejsca na wycieczce MK PZKO Stonawa w sobotę 29. 8. Trasa wycieczki - Velké Losiny, Dlouhé stráně, Rejvíz. Zgłoszenia przyjmuje p. Bohdan Prymus. bohdan.prymus@seznam.cz, tel. 603 278 026. **GOROLSKI ŚWIĘTO** – w niedzielę 9. 8. o godz. 10.30 w jabłonkowskim kościele parafialnym odbędzie się uroczysta ekumeniczna Msza Święta w intencji organizatorów i uczestników Gorolskiego Święta. Przed mszą koncertują zespoły Lipka i Nowina. **OFERTY PRACY** **ZATRUDNIĘ OSOBE Z BIEGŁĄ** znajomością języka czeskiego oraz obsługi komputera, CV + list motywacyjny proszę przesłać na adres: p.klemensowicz@hop-sport.pl. GL-506 **OFERTY** **KOBIETA** – wykształcenie wyższe pedagogiczne poszukuje pracy. Kontakt 777 248 655. AD-094 **ODKUPIĘ** jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakkolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwoni kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-302 **CZYSZCZENIE STUDNI**, tel. +420 605 929 616. GL-454

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Podróż na księżyc (6, 7, godz. 15.30); Hannah Montana (6, 7, godz. 17.45); Zapasnik (6, 7, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Harry Potter i księżę półkrwi (6, 7, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Harry Potter i księżę półkrwi (6, 7, godz. 17.00); Nedodrżený slib (6, 7, godz. 20.00); **CZ. CIESZYŃ – Central:** Asterix i Wikingowie (6, godz. 9.30); Harry Potter i księżę półkrwi (7, godz. 17.00); **CIESZYŃ – Piast:** Harry Potter i księżę półkrwi (6, godz. 14.30, 17.15, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00. **POLSKIE AUDYCJE:** Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

PTTS „BŚ“ - Uwaga! Zbiórka uczestników obozu kolarskiego w Břeclavi jest dnia 8. 8. w godz. 11.00-12.00 na miejscu zakwaterowania: Domov mládeže, Bří.Mrštíkú 4, Břeclav. Info.: 723 057 527. **▲ zaprasza 11. 8. na wycieczkę** Koszarzyńska – Kozubowa – Kamieniny. Pociąg z Czeskiego Cieszyňa o godz.7.25 do Bystrzycy. Inf. 728 968 948. **UWAGA! Harcerze HKS „Zaolzie”** – zebranie odbędzie się w poniedziałek 10. 8. o godz. 10.00 w salce w Cz. Cieszynie. Obecność konieczna! **CIERLICKO-KOŚCIELEC** – PZKO zaprasza na Tradycyjny Kościelicki Odpust 9. 8. Dom Polski ŽW otwarty będzie od godz. 8.00, gdzie można będzie zobaczyć wystawę makiet obiektów sakralnych w wykonaniu modelarzy z Rybnika oraz wystawę fotografii Haliny Sikory. Bogaty bufet – domowe kołaczki, miódówka zapewniony. Msze św. w kościele o godz. 7.30 i 10.30 w języku polskim,

mięjsca na wycieczce MK PZKO Stonawa w sobotę 29. 8. Trasa wycieczki - Velké Losiny, Dlouhé stráně, Rejvíz. Zgłoszenia przyjmuje p. Bohdan Prymus. bohdan.prymus@seznam.cz, tel. 603 278 026. **GOROLSKI ŚWIĘTO** – w niedzielę 9. 8. o godz. 10.30 w jabłonkowskim kościele parafialnym odbędzie się uroczysta ekumeniczna Msza Święta w intencji organizatorów i uczestników Gorolskiego Święta. Przed mszą koncertują zespoły Lipka i Nowina.

OFERTY PRACY **ZATRUDNIĘ OSOBE Z BIEGŁĄ** znajomością języka czeskiego oraz obsługi komputera, CV + list motywacyjny proszę przesłać na adres: p.klemensowicz@hop-sport.pl. GL-506

OFERTY

KOBIETA – wykształcenie wyższe pedagogiczne poszukuje pracy. Kontakt 777 248 655. AD-094 **ODKUPIĘ** jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakkolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwoni kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-302 **CZYSZCZENIE STUDNI**, tel. +420 605 929 616. GL-454

Firmy budowlane SWABUD i SWAKOŃ
docieplanie elewacji, podbitki (palubky)
przyjmujemy zlecenia na 2009 r. także w systemie dotacji
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915, 774 085 874
Szybka i fachowa realizacja zleceń. Cieszyň, Puńcowska 93
www.swabud.cz

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3. Maja 11, Bielsko-Biała: do 30. 8. wystawa Krzysztofa Zarębskiego „Zmysłowość jest jego kwiatem”. Czynna codziennie w godz. 10-18. **▲ do 26. 8. wystawa Elżbiety Dzikowskiej „Ziemia z bliska”.** Czynna codziennie w godz. 10-18. **MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, ul. Regera 6, Cieszyň:** do 23. 8. wystawa fotografii Jarosława Bojki „Horyzont”. Czynna wt, czw, so: 10-14; śr, pt: 12-16, nie: 10-14. **▲ do 30. 9. wystawa Jana Wałacha „Echo mojej sztuki”.** Czynna wt, czw, so: 10-14; śr, pt: 12-16, nie: 10-14. **KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyň:** do 22. 8. wystawa „Sola scriptura – reformacja i kontreformacja w literaturze XVI i XVII w”. Czynna wt-pt: 8-18, so 9-15. **WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja:** czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. **▲ SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka 10:** do 30. 9. wystawa „Klocki Merkur”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. **▲ SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 4. 10. wystawa „Bez nás si ani neškrtnete”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkova i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 1. 7. 2009

	Cieszyň, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaž	kupno	sprzedaž
CZK	0,158	0,160	0,155	0,162
EUR	4,060	4,130	4,050	4,160
USD	2,800	2,900	2,790	2,920

Czeski Cieszyň, „Billa”

	kupno	sprzedaž
PZL	6,130	6,510
EUR	25,191	26,749
USD	17,509	18,592

(dc)

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Do widzenia goralijo

Na stokach pewnej góry, najprawdopodobniej Kozubowej wypasają się owce, które podobno sprowadzili na te tereny Wałasi w XV wieku. Ich hodowca, czy raczej baca, 49-letni Polak, notabene urodzony w Karwinie, stara się po czesku coś o tym powiedzieć, ale z mizernym rezultatem. Nato miast na Hyrczawie przydzielonej, po petycji w roku 1920 Czechom, a nie dzielnicy Jaworzynka, dyrektorka Černá płáče, że 6 dzieci, które za bardzo przedstawił się po czesku nie umieją, uczy w jednej klasie miast w trzech. A w roku następnym to już będzie tragedia: 4 klasy i 8 dzieci. Droga pani, ten system działa przynajmniej w 12 polskich małoklasówkach na Zaolziu. Ale szkołę na Hyrczawie utrzymują, a nie zamykają, jak polskie. Wójt Bukowca głędzi ni to po naszemu, ni to po czesku o pomniku pana młodego zastrzelonego przez Czechów przed wojną. Ten pan znający czeski język, mówi tak na zamówienie scenarzysty, by zaraz po tym narrator powiedział, że było to laszkie narzeczzi z domieszką polskiego, niemieckiego i tłumaczy tekst. W dalszym wątku leśniczy robi, nie bardzo po czesku, wykład o ostatnim wilku w Beskidach, a zaraz potem dowiadujemy się, iż zbójnik Ondraš ukrył skarb w Mionsi. Ukoronowaniem wszystkiego jest kolejny Polak, starający się, oczywiście nie w rodzonym języku, powiedzieć, że już to jego 2000. rzeźba. Takie sprawy jak msza w bystrzyckim kościele, po czesku, z udziałem 14 osób, czy dalsze modły 8 młodych w Nydku w tym samym języku są już jakby kroplą w potoku przeinaczeń, jakie się na nas wałą. Nato miast to, co mówią na Hyrczawie przy stawianiu moja jest celowo wyciszzone, bo jakoś nie bardzo tam słycać czeskie wyrazy. Pokazując dwujęzyczne tablice wjazdowe i wyjazdowe Wędryni (granicy góralije), jedyne zresztą na Podbeskidziu, jak gdyby palcem grozi się nam iż: Izba Poselska RC uchwaliła zasady spisu ludności. Narodowy spis powszechny w roku 2011 po raz pierwszy będzie wychodził z zakresu przepisów UE. Odpowiedzi na pytania, jakiego są ludzie wyznania, czy jaką mają narodowość, będą nieobowiązkowe! Ten program wyemitowany ostatnio w CT1, opłacanej przez nas telewizji państwowej, i nowe zasady spisu ludności, dają nadzieję rządzącym, iż ostateczne rozwiązanie kwestii polskiej jest tuż tuż. Do widzenia goralijo. **WŁADYSŁAW DRONG**

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. **▲ SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka 10:** do 30. 9. wystawa „Klocki Merkur”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. **▲ SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 4. 10. wystawa „Bez nás si ani neškrtnete”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkova i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. **▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89:** do 27. 9. wystawa pt. „Ukryta przyroda w górniczym kraju”. Stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. **▲ SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958:** do 20. 9. wystawa „Za pověstmi těšínského kraje”; wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. **ARCHEOPARK w Kocobědzu.** Czynny so i nie: 9-16.

ŚWIATOWE LETNIE IGRZYSKA POLONIJNE W TORUNIU

Piłkarze ze srebrnym medalem

Cel nie został spełniony. Piłkarska reprezentacja Polaków w Republice Czeskiej przegrała wczoraj z Ukrainą Mościską 0:1 w finałowym meczu Światowych Igrzysk Polonijnych w Toruniu. Podopieczni trenera Stanisława Kluz dyktowali tempo gry, jednak to Ukrainie udało się strzelić złotego gola w finale.

Do finału toruńskiej imprezy zasłużenie awansowały dwa najlepsze zespoły igrzysk. Nasi w konfrontacji z Ukrainą Mościską byli lekkimi faworytami, rywal jednak pokazał klasę. – *Zegrali świetnie w defensywie, to był bez dwóch zdań najtrudniejszy rywal w turnieju* – powiedział „Głowski Ludu” trener zaolziańskiej drużyny, Stanisław Kluz. Nasi, którzy w półfinale rozbili 5:0 Austrię (bramki: Goj 2, Marek Kluz, Schimke, Kloda), tym razem mieli w ataku ciężką przeprawę. Ukraińcy zabarykadowali się we własnej strefie obronnej, cychając na szybkie kontry. Zamyśli rywała święcił sukces w 70. minucie, kiedy to po niedokładnym rozegraniu piłki Zaolziacy stracili jedynego gola w meczu. – *Źle wyprowadziliśmy atak pozycyjny, piłkę przejęli Ukraińcy i w czystej okazji nie dali szans Gradkowi* – skomentował feralny moment Stanisław Kluz. W obronie w drugiej połowie zabrakło doświadczonego Piotra Szmeke z Banika Olbrachcice. Stoper naszej reprezentacji narzekał na ból w kolanie i postanowił nie ryzykować kontuzji.

Kapitanem srebrnej drużyny był Marek Kluz (przy piłce), na co dzień obrońca Spartaka Jabłonków.

O ile do 70. minuty bardzo trudno było przedrzeć się pod pole karne Ukrainy, o tyle po strzelonej bramce rywal dołączył kolejne cegiełki do swojego szczelnego muru w obronie. Nadzieja umarła w końcówce spotkania, po dwóch niecelnych uderzeniach Marka Kluz z rzutu wolnego.

Trener Stanisław Kluz żałował trzech niewykorzystanych okazji w wyrównanym spotkaniu. W polu karnym Ukrainy Mościskiej kolejno nie dali rady Přemek Zbončák, Robert Schimke i Jaromír Goj, czy-

li trzech bardzo doświadczonych snajperzy. Najbardziej bramkostrzelnej drużynie turnieju zwiłgotniał wczoraj proch strzelniczy. – *Zabrakło nam szczęścia w najważniejszym meczu igrzysk, ale taki jest po prostu futbol, piękny i nieobliczalny* – stwierdził Stanisław Kluz, znany z dużej miłości do piłki nożnej. Wybór Stanisława Kluz na trenera zaolziańskiej reprezentacji nie był więc dziełem przypadku, ale decyzją przemyślaną. – *Stanisław strasznie przeżywał wszystkie nasze mecze, potrafił chłopców wyśmienicie*

zmotywować do walki – podkreślił kierownik drużyny, Zbigniew Worek. – *I obiecał, że za dwa lata we Wrocławiu drużyna znów powalczy o najwyższe mety.*

POLACY W RC 0:1
UKRAINA MOŚĆ (0:0)

Skład w meczu finałowym: Baszanda (45. Gradek) – Komar, Szmeke (40. Prz. Zbončák), Paszek, Ciešlar (60. Szlauder) – Kloda, M. Kluz, Miczka, Schimke – Goj, Hudzieczek.

JANUSZ BITTMAR

Pierwszy sprawdzian na lodzie: baty od Zlina

Kije do hokeja od wtorku znów poszły w ruch w Werk Arenie. Po ostrych treningach poza lodowiskiem hokeiści klubu HC Stalownicy Trzyniec wreszcie zaliczyli pierwszy mecz kontrolny we własnej hali. W ramach tradycyjnego letniego Tipsport Cup podopieczni trenerów Pavla Marka i Břetislava Kopřivy podejmowali Zlin. Przegrana 2:9 i poziom gry nie pozostawiały złudzeń co do tego, że hokeiści trenują na lodowisku dopiero od dwóch tygodni. Na dziś zaplanowano kolejny mecz w turnieju Tipsport Cup, Trzyniec zmierzy się na wyjeździe z Witkowicami.

W letnim okienku transferowym Stalownicy przede wszystkim szukają zawodników do obrony. Właśnie defensywa była nierzalcznym punktem zespołu w ubiegłym sezonie, który tylko eufemistycznie można określić jako „nieudany”. Trzyńczanie w sezonie 2008/2009 nie tylko nie zdołali awansować do ćwierćfinału play-offs. Także styl gry zespołu pozostawiał wiele do życzenia. W play-offs drużyna awaryjnie przejął dyrektor sportowy klubu, Pavel Marek. Razem ze znaną młodzieżową hokejka, Břetislavem Kopřivą, spróbuje przywrócić drużynie spod Jaworowego dawny blask. I w pierwszym rzędzie obaj chcą poprawić elementy w grze obronnej. Do nowych twarzy w defensywie należy Mario Cartelli, który do Trzyńca wrócił po siedmiu latach. Zmiana nastąpiła też na pozycji pierwszego gólkpera. Chimerycznego Romana Čechmánka zastąpi w nowym sezonie Tomáš Duba, dublerem powinien być ulu-

Zza bramki wyprowadza krążek napastnik Trzyńca, David Květoň.

bieńec miejscowej publiczności, Martin Vojtek. Z gościnnych występów w Pardubicach wrócił Martin Lojek, do dyspozycji trenerów jest też Milan Dóczy, występujący ostatnio w niższych rozgrywkach za oceanem.

Konkurencję w ataku wzmocnili w lipcu Martin Růžička (Znojmo) i Roman Tomas (Pilzno). Tomas w przeszłości bronił już barw trzyńckiego klubu, trenerzy spodziewają się po nim głównie ostrych łokci w polu bramkowym rywala. Duża część kibiców jest zgodna co do tego, że Trzyniec gra atrakcyjnie, pokazując jednak taki trochę archaiczny hokej, bez zadziorności w strefie obronnej rywala. – *I to zamierzamy w nowym sezonie zmienić na lepsze* – powiedział naszej gazecie rzecznik prasowy klubu, Ivo Pullmann. Zdaniem „Gło-

su Ludu” w Trzyńcu brakuje hokeistów pokroju Radka Bonka, bojowników, którzy wetkną kij w każde mrowisko. – *Zawsze będziemy zespołem technicznym, musimy jednak poprawić też inne elementy. Współczesny hokej wymaga maksymalnego poświęcenia od wszystkich zawodników* – uważa trener Břetislav Kopřiva.

W Werk Arenie rozpoczęła się już sprzedaż karnetów na nowy sezon, w którym, jak wynika z kalendarzowych zapowiedzi, trzyńczanie nie zamierzają odgrywać roli chłopców do bicia. W nowym sezonie wchodzi w życie reguła, że przed własną publicznością zespół musi zagrać w jasnych dresach, na wyjeździe zaś obowiązywać będą z kolei dresy w ciemnych kolorach. Pomysł skwitowało z zadowoleniem dwanaście ekstraligowych klubów,

przeciwko były tylko Trzyniec i Sparta Praga.

TRZYNIEC 2:9
ZLIN

Tercje 1:4, 0:4, 1:1. Bramki i asysty: 17. Peterek (Cartelli), 60. Malec (Tomas) – 10. Leška (Bořuta), 14. Balaščík (I. Rachůnek, Bořuta), 15. Köhler (Nosek), 18. Kubiš, 25. Balaščík (I. Rachůnek), 31. F. Čech, 39. R. Miřák, 39. Sivák (Mokrejš, Matějka), 57. I. Rachůnek (Balaščík, Štůrala). Trzyniec: Duba (39. Vojtek) – Hrabal, Výtisk, Cartelli, Malec, Lojek, Andersons, Bobček, Rangl – Balej, Polanský, Tomas – D. Květoň, Peterek, M. Růžička – Martyněk, Polák, Hampl – Kanko, O. Fiala, Kůtný.

Tomáš Duba wytrzymał w bramce Trzyńca tylko do 39. minuty. Przy stanie 1:7 Dubę zmienił Martin Vojtek. Trzyńczanie zegrali przerażająco słabo, zwłaszcza w defensywie.

Aktualna kadra Trzyńca

Bramkarze: Tomáš Duba, Martin Vojtek. **Obróńcy:** Janis Andersons, Igor Bobček, Mario Cartelli, Milan Dóczy, Jakub Kania, Martin Lojek, Tomáš Malec, Daniel Seman, Jan Výtisk. **Napastnicy:** Jozef Balej, Ondřej Fiala, Zbyněk Hampl, Erik Hraň, Petr Kanko, Vladimír Kůtný, David Květoň, Patrik Lušňák, Rostislav Martyněk, Lukáš Miřulka, Jakub Orsava, David Ostřížek, Jan Peterek, Vojtěch Polák, Jiří Polanský, Martin Růžička, Jan Steber, Roman Tomas. **Na testach:** bramkarze Peter Hamerlík i Martin Štefl

JANUSZ BITTMAR

W SKRÓCIE

W WEEKEND RUSZA DYWIZJA. Już tylko dwa dni pozostały do startu nowego sezonu w piłkarskiej Dywizji E. Obaj reprezentanci naszego terenu, Slavia Orłowa i MFK Hawierzów, zaliczą 1. kolejkę w niedzielę. Orłowianie zmierzają na wyjeździe z rezerwami drugoligowego Zlina (10.30), Indianie z kolei podejmują rezerwy drugoligowej Opawy (16.30). W obozach naszych zespołów panuje umiarkowany optymizm. – *Rozpoczynamy z bardzo trudnymi rywalami* – stwierdzili zgodnie trenerzy Josef Jadrný (Orłowa) i Jaroslav Netolička (Hawierzów). Orłowianie w sprawdzianie generalnym przegrali 0:4 z trzecioligowym Frydkiem-Mistkiem. Piłkarski serwis przed startem Dywizji zamieścimy w sobotnim numerze gazety.

STONAWSKA CZASÓWKA.

Fani kolarstwa szosowego mogą się zgłaszać do zaplanowanego na 16 sierpnia wyścigu w Stonawie. Zawody pod nazwą „Stonawska czasówka” startują o godz. 9.30. Chęć udziału w zawodach zgłosiło już przeszło 120 kolarzy.

TURNIEJ NA FUČÍKU.

Turniej piłkarski odbędzie się w najbliższą niedzielę na boisku Fučika Orłowa. W „Memoriale Pawła Szymonika” zagrają: Lokomotywa Łąki, Banik Falco Dąbrowa, Fučík Orłowa i Sokół Wierzniowice. Mecze rozpoczynają się o godz. 12.30, finał zaplanowano na godz. 17.30.

RANKING FIFA: POLACY 40.

Piłkarska reprezentacja Polski zajmuje 40. miejsce w opublikowanym wczoraj rankingu FIFA. To o jedną lokatę wyższa pozycja niż w poprzednim zestawieniu. Biało-czerwoni wyprzedzili w rankingu jedynie reprezentację Hondurasu. (jb)

Po partnersku na rowerze

Trasę o długości 1220 kilometrów będą mieli do pokonania uczestnicy maratońskiego wyścigu kolarskiego, prowadzącego przez teren państw członkowskich Czwórki Wyszehradzkiej i cztery gminy partnerskie – rowerzyści wyruszą na trasę z zaolziańskiej Bystrzycy przez polski Pińczów, słowacki Swodin i węgierską Tatę. Meta będzie znowu w Bystrzycy.

Wspólnie z gminą Bystrzyca maraton rowerowy organizuje trzyniecki Extreme Cycling Club. Zawody zaś są wyścigiem kwalifikacyjnym dla wyścigu Race Across America w Stanach Zjednoczonych, włączanego do Pucharu Świata. Jak poinformował nas wicewójt Bystrzycy, Roman Wróbel, do wyścigu Race Around The Central Europe zgłosiło się 20 zawodników. – *To wyścig indywidualny na czas, a każdemu kolarzowi będzie towarzyszył samochód serwisowy* – dodał Wróbel. – *Ciesz nas, że poprzez sport możemy promować współpracę międzynarodową między partnerskimi gminami, a także między państwami Czwórki Wyszehradzkiej.*

Kolarze wyruszą na trasę dzisiaj o godz. 11.00 z Bystrzycy, wystartują z miejscowego czesko-polskiego kompleksu szkolnego. Tam też powinni dotrzeć w niedzielę około godz. 12.00. Warto nadmienić, że zmagania zawodników będzie można na żywo śledzić na stronie internetowej www.eurorace.cz. (kor)